

De voorbereiding op het TKN-examen; tips van de examencommissie

In tegenstelling tot wat de naam suggereert is het TKN-examen een heel praktische test voor mensen die willen weten of ze de kennis en vaardigheden bezitten om veilig de zee te bevaren. Het bestaat voor een gedeelte uit een stuk reisvoorbereiding, met constructies in de kaart, berekeningen en vragen daaromheen, welke nodig zijn voor een vaartocht op zee. Verder wordt er getest op kennis en begrip van de uitwijkregels en andere wet- en regelgeving die van belang is voor een veilige overtocht.

Voorts zijn er vragen die testen of de examinandus attent is op informatie uit zijn/haar omgeving op zee, zoals vlag- en geluidseinen maar ook die verkregen worden van moderne instrumenten als GPS en elektronische zeekaart. Vooral ook de interpretatie van die informatie is belangrijk.

Kennen en Kunnen

In het TKN-examen wordt de theoretische bekwaamheid in het navigeren op Europese kustwateren getoetst. Daarbij gaat het zowel om kennis als om vaardigheden en inzicht. Wat je precies dient te kennen en kunnen is te lezen in de exameneisen die opgenomen zijn in de informatiebrochure TKN (www.tknexamen.nl).

Kennis kun je bijvoorbeeld vergaren door het bestuderen van literatuur. Een vaardigheid leer je vooral door oefenen en trainen. Bij inzicht gaat het vaak ook om talent en ervaring. Tijdens de evaluatie van de examens blijkt regelmatig dat de deelnemers het examen onderschatten.

Het is niet altijd makkelijke, maar tegelijk wel leuke en aantrekkelijke stof. Het gaat tenslotte om je hobby: watersport. Vooral met de vaardigheden hebben deelnemers aan het examen soms problemen.

Opgaves met kaartpassen, koersen, berekeningen met stroom en getij worden minder goed gemaakt dan opgaves waarvan het juiste antwoord door goed uit het hoofd leren gevonden kan worden.

Begin vooral tijdig met de studie. Om goed thuis te raken in de stof en routine te krijgen in het oplossen van de vraagstukken is meer nodig dan enkele weken.

Bij de voorbereiding op het examen is het daarom van belang om veel te oefenen met het werken in de kaart, het gebruik van nautische boekwerken en getijgegevens. Oefenen kun je natuurlijk doen op je studeerkamer. Voor veel mensen is het echter effectiever om een cursus te volgen waar veel geoefend wordt en waar de knelpunten worden behandeld. Ook kan het goed werken om daarnaast samen met een collega-deelnemer vraagstukken te maken. Bedenk: hoe minder les-avonden, hoe meer je thuis moet studeren en oefenen.

Leermateriaal

Aanbevolen boekwerken staan in de informatiebrochure; gebruik bij voorkeur een actuele versie. De examencommissie is echter niet verantwoordelijk voor de inhoud. Hoewel de boeken over het algemeen met zorg zijn samengesteld kan het gebeuren dat een bepaald onderdeel niet of niet geheel wordt behandeld of onvoldoende aansluit bij de examenstof. De exameneisen zoals beschreven in de examenreglement op de site zijn in alle gevallen leidend.

Naast een goed studieboek is het aan te bevelen Kaart Int1 van de Hydrografische dienst aan te schaffen en de wetten en regels die in het examenprogramma staan vermeld te downloaden. Het kan natuurlijk geen kwaad ze ook uitgebreid door te lezen. Als je een cursus volgt, zal de docent je helpen de weg te vinden in deze teksten.

Voor het oefenen kun je naast vraagstukken die te vinden zijn in de diverse lesboeken, gebruik maken van de examenbundel met 5 recente officiële TKN-examens. En eventueel van de CD met examenvragen uit oude examens die ook verkrijgbaar is bij het Watersportverbond. Op www.tknexamen.nl is tevens een voorbeeldexamen plus antwoorden met toelichting, te downloaden.

Uiteraard heb je hierbij ook de juiste leskaarten nodig; deze zijn te bestellen bij het Watersportverbond.

Het is overigens niet zo dat de examens worden samengesteld uit een aantal beschikbare standaardvragen. Ieder examen is uniek.

De Hydrografische dienst heeft in samenwerking met de examencommissie TKN een serie oefen-/ examenkaarten ontwikkeld ter vervanging van de oude, die al weer van 2002 waren. De serie bestaat uit de leskaarten 1630/1801, 1631/125, 1632/1035 en 1633/1911-12.

Op deze leskaarten is een volledige reis voor te bereiden vanaf Oostende langs de Nederlandse kust tot de aanloop van de Eems bij Delfzijl.

Kenmerkend voor deze kaarten is dat een aantal variabelen als stroomsterkte en variatie opzettelijk groter is gemaakt dan in werkelijkheid, om het effect daarvan in berekeningen beter zichtbaar te maken. In een aantal gebieden in vakantiebestemmingen voor zeezeilers (zoals de Kanaaleilanden, in de Oostzee of de wateren rond Griekenland en Turkije) kunnen deze waarden immers ook (veel) groter zijn.

Vanaf het examen 2013-1 wordt de nieuwe serie leskaarten in het examen gebruikt. Op de www.tknexamen.nl kun je downloads vinden van de nautische gegevens die behoren bij deze leskaarten. Deze downloads geven echter niet meer aan dan het format van de gegevens en zijn in principe gebaseerd op door overheden uitgegeven publicaties. Elk examen heeft altijd zijn eigen set bijlagen. Dit geldt ook voor het voorbeeldexamen op de site.

Meteo vormt een van de te examineren onderdelen. Voor meer begrip van weerkaarten is het aan te bevelen om u te abonneren op het (gratis) digitale tijdschrift Zilt. Je ontvangt dan tevens iedere donderdag op jouw mail het Zilt Weekend Weerbericht. Weerman Henk Huizinga bespreekt daarin in een kort filmpje de weerkaarten voor de komende 3 dagen. Handig en leerzaam.

Tips voor het examen

Vergeet niet een pen, zacht potlood, vlakgom, passer en koers- of parallellinaal c.q. plotter, het bewijs van deelname en identiteitsbewijs mee te nemen. Verder mag je geen eigen papier, rekenmachine, smartphone of -watch gebruiken. Klappapier krijg je bij het examen. Het formulier met de vragen begint met een inleiding van enkele bladzijden. Lees deze goed en volg de instructies nauwkeurig op.

Controleer of je alle bladzijden van het examen inclusief de bijlagen hebt ontvangen.

Vul de juiste antwoorden eerst in op het examenformulier achter de vraag. De antwoorden neem je vervolgens over op het uitgereikte antwoordenformulier. Dit formulier lever je aan het eind van de examenzitting in bij de surveillant. De antwoorden op dit formulier zijn bepalend voor de uitslag.

Werk nauwkeurig.

Het examen vindt plaats in een lokaal en niet aan boord van een schip op zee. (vandaar de enigszins verwarrende naam Theoretische Kust Navigatie). Dat betekent dat hogere eisen kunnen worden gesteld aan nauwkeurigheid van berekeningen en constructies dan onder slechte omstandigheden op zee mogelijk zouden zijn. Veel oefenen en goede reisvoorbereiding zullen de nauwkeurigheid aan boord ook verbeteren.

Het totale examen (deel A plus deel B) omvat tussen de 40 en 50 vragen. Probeer je tijd goed te verdelen zodat je aan het eind van het examen niet in tijdnood komt. Er zijn kandidaten die eerst alle vragen beantwoorden waar ze het antwoord makkelijk van weten en daarna gaan puzzelen over de overige vragen.

Regelmatig komt het voor dat kandidaten zich vergissen bij het noteren van posities: lengte en breedte worden verwisseld en als notatie voor Oost (voorgeschreven is de letter E) gebruikt men de letter O. Die antwoorden moeten dan helaas fout gerekend worden. De reden is dat de letter O evenzogoed gezien kan worden als een Nul.

Ook blijkt vaak uit de gegeven antwoorden dat (bijvoorbeeld) men het verschil tussen WK en Grk niet kent.

De gebruikte kaarten zijn aan twee kanten bedrukt, bestrijken deels hetzelfde gebied maar hebben een verschillende schaal. Details die op de ene zijde niet staan, kun je wel vinden op

de andere zijde. Soms worden er vragen gesteld waarvoor je de kaarten op beide zijden dient te gebruiken.

Deze examenkaarten mogen gevouwen worden om het werken op de examentafel makkelijker te maken. Met grotere examenplekken zou het examen helaas ook flink duurder worden, daarom doen we dit dus niet. Na afloop van het examen mag je zowel de vragenbundel als de examenkaart meenemen. Zo mogelijk nog op de dag van het examen ontvang je een e-mail met de voorlopige antwoorden.

Deze voorlopige antwoorden worden soms tijdens het nakijken en vaststellen van de uitslag van het examen door de examencommissie nog aangepast en dan ook op de website gecorrigeerd.

Als je onverhoopt een klacht mocht hebben over het examen, stuur deze dan binnen 10 dagen na de examendatum naar examens@watersportverbond.nl. In de mail geef je aan waar je examen hebt gedaan, je examennummer en welke versie van het examen je hebt gemaakt en het betreffende nummer van de examenvraag.

De klacht wordt in eerste instantie behandeld door de commissie. Van de uitslag wordt je schriftelijk op de hoogte gebracht en indien van toepassing wordt de uitslag aangepast. De volledige klachtenprocedure is te opgenomen in het examenreglement.

Wij wensen je veel succes met de examenvorbereiding en het examen,

De examencommissie TKN van het Watersportverbond.